Európsky parlament
2024-2029

Výbor pre zahraničné veci

2025/2026(INI)

08.05.2025

NÁVRH SPRÁVY

o správach Komisie o Ukrajine za roky 2023 a 2024
(2025/2026(INI))

Výbor pre zahraničné veci

Spravodajca: Michael Gahler

OBSAH

strana

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU 3

DÔVODOVÁ SPRÁVA.....7

PRÍLOHA: SUBJEKTY ALEBO OSOBY, KTORÉ SPRAVODAJCOVI POSKYTLI INFORMÁCIE.....8

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o správach Komisie o Ukrajine za roky 2023 a 2024
(2025/2026(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Ukrajine,

– so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie s názvom Správa o Ukrajine za rok 2024 (SWD(2024)0699), ktorý je sprievodným dokumentom k oznámeniu Komisie o politike rozširovania EÚ za rok 2024 (COM(2024) 690),

– zo zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A10-0000/2025),

A. keďže Parlament čo najdôraznejšie odsudzuje ruskú agresiu voči Ukrajine a podporuje právo Ukrajiny na zvrchovanosť, nezávislosť a územnú celistvosť v rámci jej medzinárodne uznaných hraníc;

B. keďže Ukrajina preukázala pozoruhodnú odolnosť a odhodlanie vo svojom európskom smerovaní napriek prebiehajúcej ruskej útočnej vojne;

C. keďže legislatívne reformy, ktoré Ukrajina iniciovala, odrážajú jej odhodlanie dosiahnuť súlad s *acquis* EÚ;

D. keďže výzvy pretrvávajú v oblastiach, ako je nezávislosť súdnictva a systémová korupcia, ktoré musí zodpovednejšie riešiť vláda a pod medzinárodným dohľadom;

E. keďže Ukrajina pokročila v regionálnej spolupráci a sociálno-ekonomických reformách s cieľom zosúladiť svoje politiky s normami EÚ;

F. keďže demokratické inštitúcie Ukrajiny preukázali prispôsobivosť počas stanného práva, hoci počas tohto obdobia pretrvávajú obavy týkajúce sa transparentnosti a rovnováhy moci;

G. keďže sa dosiahol pokrok v reforme verejnej správy, ale stále je potrebné ďalšie budovanie kapacít a zlepšenia v riadení ľudských zdrojov;

H. keďže súdnictvo obnovilo kľúčové funkcie vrátane preverovania sudcov a vykonávania protikorupčných opatrení, hoci sa musia posilniť normy integrity a transparentnosti;

I. keďže Ukrajina preukázala záväzok k zelenej agende prijatím právnych predpisov o energii z obnoviteľných zdrojov a zosúladením s cieľmi Európskej zelenej dohody;

J. keďže občianska spoločnosť zostáva pilierom odolnosti a demokracie na Ukrajine, hoci prípady nátlaku na aktivistov vyvolávajú obavy a vyžadujú si vládne opatrenia;

K. keďže sloboda prejavu a nezávislosť médií čelia výzvam, najmä počas platnosti stanného práva; keďže sú potrebné reformy na obnovenie pluralizmu a ochranu novinárov;

L. keďže proces integrácie Ukrajiny do EÚ sa vo veľkej miere opiera o verejný a inštitucionálny konsenzus, ktorý odráža silný spoločenský záväzok k členstvu v EÚ napriek súčasným ťažkostiam;

M. keďže členstvo v EÚ je naďalej mimoriadne dôležitou hnacou silou demokratického vývoja Ukrajiny a bude kľúčovým faktorom, pokiaľ ide o zaručenie budúcej bezpečnosti, stability a nezávislosti krajiny;

Aktuálna situácia v ruskej útočnej vojne a sankciách

1. opätovne potvrdzuje svoju neochvejnú solidaritu s ukrajinským obyvateľstvom a podporu nezávislosti, zvrchovanosti a územnej celistvosti Ukrajiny v rámci jej medzinárodne uznaných hraníc; dôrazne pripomína prirodzené právo Ukrajiny na sebaobranu v súlade s článkom 51 Charty OSN;

2. zdôrazňuje, že EÚ a jej členské štáty musia výrazne zvýšiť pomoc, ktorú poskytujú na podporu práva Ukrajiny na sebaobranu; trvá na tom, že EÚ a jej členské štáty musia spolu s partnermi a spojencami prispieť k vybudovaniu silných bezpečnostných záruk pre Ukrajinu, ktoré by odrádzali od budúcej ruskej agresie;

Záväzok v súvislosti s pristúpením k EÚ

3. dôrazne víta neochvejné odhodlanie Ukrajiny plniť požiadavky na členstvo v EÚ vrátane dodržiavania *acquis* EÚ;

4. berie na vedomie dohodu medzi USA a Ukrajinou o kritických nerastných surovinách; víta skutočnosť, že obsahuje konkrétne formulácie na zaručenie procesu pristúpenia Ukrajiny k EÚ a súvisiacich povinností, ako aj na zaistenie zlučiteľnosti so záväzkami Ukrajiny voči medzinárodným finančným inštitúciám alebo iným oficiálnym veriteľom; vyzýva Komisiu, aby monitorovala dôsledné vykonávanie týchto záruk;

Demokracia, právny štát a boj proti korupcii

5. uznáva mimoriadne úsilie Ukrajiny o posilnenie demokratických inštitúcií počas vojny; zároveň nabáda Ukrajinu, aby zvýšila transparentnosť legislatívnych postupov a vyčlenila viac zdrojov na reformu súdnictva;

6. vyzýva Ukrajinu, aby riešila problémy, ktoré bránia rozvoju súdnictva; zdôrazňuje potrebu zlepšenia nezávislosti súdnictva a boja proti korupcii;

7. víta vymenovanie nového riaditeľa Národnej agentúry pre prevenciu korupcie a nezávislých audítorov, ktorí majú posúdiť účinnosť Národného protikorupčného úradu Ukrajiny pri vyšetrovaní korupcie; víta nadobudnutie účinnosti zmeneného trestného zákona a trestného poriadku; oceňuje prijatie akčného plánu na vykonávanie stratégie vymáhania majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti na roky 2024 – 2025 a súvisiacich opatrení;

8. nabáda Ukrajinu, aby zabezpečila nezávislosť a účinnosť protikorupčných inštitúcií vrátane špecializovanej protikorupčnej prokuratúry (SAPO) zaručením transparentných postupov vymenúvania a ochranou takýchto orgánov pred politickým vplyvom; oceňuje, že Ukrajina zvýšila počet zamestnancov SAPO;

9. berie na vedomie zistenia uvedené v dodatku k druhej správe o plnení záväzkov, ktorý prijala Skupina štátov proti korupcii Rady Európy 22. novembra 2024, podľa ktorých Ukrajina uspokojivo vykonala alebo uspokojivo vyriešila 18 z 31 odporúčaní uvedených v tejto správe; nabáda Ukrajinu, aby v plnej miere vykonala zostávajúce odporúčania;

Základné slobody a ľudské práva

10. oceňuje záväzok Ukrajiny dodržiavať základné práva napriek prebiehajúcej ruskej útočnej vojne; víta nedávne prijatie akčného plánu na ochranu práv národnostných menšín do roku 2027, ktorého cieľom je harmonizovať ukrajinské právne predpisy s európskymi normami;

Regionálna spolupráca a dobré susedské vzťahy

11. víta aktívnu účasť Ukrajiny na regionálnych iniciatívach, ako je jej vedúce postavenie vo fóre občianskej spoločnosti Východného partnerstva a koordinácia cezhraničných obchodných projektov s Poľskom;

12. víta a podporuje všetky pokusy Ukrajiny a členských štátov EÚ riešiť nevyriešené aspekty historických dvojstranných a regionálnych vzťahov, ako je masaker Volyni, v duchu skutočného a úprimného zmierenia a pri rešpektovaní hodnôt EÚ týkajúcich sa ľudskej dôstojnosti, historickej pravdy a dobrých susedských vzťahov; verí, že pri dobrej vôli všetkých zúčastnených strán sa trpezlivým procesom zmierenia zahoja rany z minulosti; v tejto súvislosti víta prebiehajúce rozhovory medzi poľskými a ukrajinskými orgánmi, ktoré viedli k obnoveniu exhumácii hrobov poľských občanov na ukrajinskom území v apríli 2025; dúfa, že tento proces bude pokračovať s jasným cieľom zabezpečiť obetiam dôstojný pohreb a spomienku;

Sociálno-ekonomické reformy

13. víta skutočnosť, že Ukrajina vykonala prioritný akčný plán na roky 2023 – 2024 a že prijala právne predpisy potrebné na reformu Úradu pre hospodársku bezpečnosť Ukrajiny;

14. pripomína prijatie zákona o miestnej verejnej službe v roku 2023 a nabáda ukrajinskú vládu, aby prijala systémový prístup k nadchádzajúcim reformám verejnej správy stanovením jasnej vízie a štruktúrovanej stratégie vykonávania;

15. nabáda Ukrajinu, aby pokročila v schvaľovaní návrhu zákona č. 4298 s cieľom zosúladiť reformy miestnej štátnej správy s normami EÚ vytvorením vyváženého právneho rámca pre dohľad v súlade so zásadou proporcionality a Európskou chartou miestnej samosprávy, ktorý by neporušoval právomoci, výsady a samosprávne funkcie miestnych orgánov; pripomína svoju požiadavku na zavedenie právnej subjektivity pre miestne a regionálne verejné orgány;

16. vyzýva Ukrajinu, aby ďalej napredovala vo vykonávaní Plánu pre Ukrajinu podľa nariadenia (EÚ) 2024/792[1];

Energetika, životné prostredie, udržateľný rozvoj a prepojenosť

17. víta významný pokrok dosiahnutý v oblasti reforiem odvetvia energetiky a zosúladenie Ukrajiny s cieľmi Európskej zelenej dohody;

18. vyjadruje Ukrajine uznanie za prijatie jej národného energetického a klimatického plánu;

19. odporúča, aby Komisia urýchlene otvorila rokovacie bloky s Ukrajinou s cieľom čo najrýchlejšie pokročiť v úsilí krajiny o členstvo v EÚ, a to v závislosti od jej pokračujúceho vykonávania *acquis* EÚ a dokončenia reforiem, ktoré realizuje;

20. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.

[1] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/792 z 29. februára 2024, ktorým sa zriaďuje Nástroj pre Ukrajinu, Ú. v. EÚ L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Ako spravodajca pre túto dôležitú iniciatívu s potešením predkladám správu, ktorá odráža trvalý a pevný strategický záväzok Európskej únie voči Ukrajine. Táto správa je prvou od začiatku rozsiahlej ruskej invázie na Ukrajinu a od udelenia štatútu kandidátskej krajiny Ukrajine a začiatku prístupových rokovaní.

Ukrajina je najdôležitejšou oblasťou činnosti EÚ v oblasti vonkajších vzťahov. Prebiehajúca vojna na Ukrajine už zásadným spôsobom ovplyvnila EÚ a stále ju ovplyvňuje. Výsledok vojny má pre EÚ existenčný význam. EÚ a jej členské štáty preto Ukrajine poskytujú konzistentnú politickú, diplomatickú, finančnú a vojenskú pomoc. Vzhľadom na súčasný obrat v prístupe Trumpovej administratívy je zodpovednosť EÚ ešte väčšia.

Návrh správy som vypracoval so zreteľom na tento geopolitický a bezpečnostný kontext. Text sa zaoberá prípravou Ukrajiny na plnenie požiadaviek na členstvo v EÚ vrátane dodržiavania acquis EÚ. Ďalej analyzuje zložité vnútroštátne reformy, ktoré sa uskutočňujú v prostredí prebiehajúcej vojny. Zdôrazňuje najmä otázku demokracie, právneho štátu a boja proti korupcii. Správa nabáda k tomu, aby sa nadviazalo na úspechy reforiem v odvetviach energetiky, životného prostredia, udržateľného rozvoja a prepojenosti. Okrem toho vyzdvihuje význam regionálnej spolupráce a dobrých susedských vzťahov.

Návrh správy sa vo fáze pozmeňujúcich návrhov zlepší a doplní o ďalšie aspekty a začlení sa do nej prípadný najnovší vývoj v medzinárodných rokovaniach a prípadné úsilie o vnútorné reformy.

Na záver opakujem pevné stanovisko, že Európska komisia otvára rokovacie bloky s cieľom čo najrýchlejšie pokročiť v úsilí Ukrajiny o členstvo. Úspešné ukončenie tohto procesu bude preukázaním líderstva, odhodlania a vízie a geostrategickou investíciou do zjednotenej a silnej Európy v čoraz nestabilnejšom medzinárodnom prostredí.

PRÍLOHA: SUBJEKTY ALEBO OSOBY, KTORÉ SPRAVODAJCOVI POSKYTLI INFORMÁCIE

V súlade s článkom 8 prílohy I k rokovaciemu poriadku spravodajca vyhlasuje, že počas prípravy návrhu správy mu poskytli informácie tieto subjekty alebo osoby:

Subjekt a/alebo osoba
žiadne

Vypracovanie uvedeného zoznamu je vo výlučnej zodpovednosti spravodajcu.

Ak sú v zozname uvedené mená, funkcie alebo mená a funkcie fyzických osôb, spravodajca vyhlasuje, že predložil dotknutým fyzickým osobám oznámenie Európskeho parlamentu o ochrane údajov č. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), v ktorom sa stanovujú podmienky spracúvania ich osobných údajov a práva súvisiace s týmto spracúvaním.